

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצה מוריני ר' ישראל בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ועד אנה לא יאמינו בי ...

[לקוטי הלכות - הלכות שבועות ב', ט"ז]

וזה בחינת חטא המרגלים, שנתן להם השם יתברך מקום לטעות, על שרצו לחקור יותר מדאי כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **אני אמרתי להם שהיא טובה והם לא רצו להאמין וכו' חייך שאני נוטן להם מקום לטעות וכו'.**

כי ארץ ישראל היא עיקר בחינת אמונה, כמו שכתוב במקום אחר, והם רצו לראות בעיניהם מיד איך באין לארץ ישראל. ולא רצו לסמוך על אמונה, אף על פי שכבר ראו אותות ומופתים נוראים ונפלאים כאלה, אף על פי כן אמרו **נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וכו',** כי רצו לראות ולהבין האמת מיד.

על כן נתן להם השם יתברך מקום לטעות, וגרמו בכיה לדורות עד היום שמתארך הגלות, על ידי זה.

ועיקר הגאולה תלויה בזה, כי כן דרך השם יתברך שהוא עוסק ברחמינו לקרב את האדם בכמה דרכים. אך, אף על פי כן, הוא מניח לו מקום להסתפק קצת, בשביל נסיון ובחירה. וכשמתחזק באמונה שלמה על ידי שמתכל על האמת, על כל החסדים שעשה השם יתברך, והאיר בו מרחוק רמזים בכמה דרכים, להודיעו היכן האמת, בוודאי יזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

אבל אם ירצה לבקש תואנות לפרוש, נוטן לו השם יתברך מקום לטעות יותר ויותר. וצריך אחר כך יגיעות גדולות ועצומות מאד ביותר קודם שיזכה אל האמת וכולי האי ואולי. עד שיכול לפטור מן העולם ולא יזכה אל האמת ויצטרך לסבול מה שיסבול ולהתגלגל בכמה גלגולים עד שיבוא להתקרב אל האמת, שהיה בידו לזכות בו עתה על ידי נסיון קל להשליך תאוות הכבוד והניצחון, ולהסתכל על האמת לאמתו, וכנ"ל.

וזה שהקפיד עליהם השם יתברך, ואמר למשה: **עד אנה ינאצוני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האותות אשר עשיתי בקרבם.** היינו כנ"ל כי הלא כבר התחלתי להאיר להם האמת על ידי כל האותות אשר עשיתי בקרבם, ועדיין אינם מאמינים מחמת הקשיות שלהם, שרוצים להבין ולראות הכל מיד, וכנ"ל. על כן, גזר עליהם אז הגלות והחורבן שנמשך עד הנה, שיצטרכו להתנסות בכל דור ודור בעניין זה, שמי שירצה להסתכל על האמת על ידי כל מה שכבר התחיל השם יתברך להאיר בו, יוכל להבין היכן האמת, ויתחזק באמונה על כל מה שאינו יכול להבין, ולהיפך להיפך כנ"ל. ובוזה תלויה עיקר הגאולה, כי עיקר הגאולה תלויה באמונה, כמו שכתוב: **תבואי תשורי מראש אמנה,** היינו כנ"ל. והבן היטב אם תרצה לחוס על חייך הנצחיים.

קדושה

(אוצר היראה - קדושה וקידוש ה', ח)

✦ אותו הדבר שמתגבר ביותר על האדם, אותו הדבר דייקא הוא צריך לשבר בשביל השם יתברך, כי זה עיקר עבודתו. וזה בחינת מסירת נפש. ומי שהוא מתפחד מאד מהמיתה, הוא דייקא צריך ביותר לקבל על עצמו למסור נפשו על קידוש השם (שיחות הר"ן, נ"ז).

סיפור

(כוכבי אור - מתוך שיחות שאחר ספורי מעשיות)

⊙ לעניין שהיו מספרים מאחד, שהיה אז בכרך גדול של עירות העובדי כוכבים, ונתעכב שם הרבה מחמת שנדמה לו בכל פעם שעכשיו יפעל. וכן בכל פעם, עד שנתעכב הרבה שם; ואמר [רבינו ז"ל], שכן הדרך כשבאין למקומות כאלו, שנדמה בכל פעם: עתה אפעל, עתה אפעל וכו'.

⊙ וספר [רבינו ז"ל] מעשה: שהיה איש אחד שלא האמין במה שאומרים העולם, שיש לצים מסטרא אחרא, שבאים לפעמים ומטעיין בני אדם, כמו שארע כמה פעמים; והוא לא האמין בזה.

⊙ פעם אחד בלילה, בא אצלו לץ אחד, וקראו אל החוץ שיצא. ויצא לחוץ, והראה לו הלץ, שיש לו סוס נאה למכור. וירא, והנה הוא סוס נאה מאד. ושאלו: **כמה אתה רוצה?**

השיב הלץ: **ארבעה אדומים!** וראה שהוא שווה בשפי שמונה אדומים, כי הוא סוס מובחר וטוב מאד, וקנה אצלו הסוס בעד ארבעה אדומים, והיה אצלו מציאה גדולה.

⊙ למחר, הוציא הסוס למכור ועמדו על המקח, ורצו לתן לו איזה סך. אמר: **מסתמא אם נותנין לי סך כזה, הוא שווה כפלים!** ולא נתרצה, והוליד הסוס להלן, ורצו לתן לו גם כפלים כרצונו. אמר: **מסתמא שווה יותר כפלים מזה הסך!** וכן הוליד הסוס להלן, עד שנכנס סך מכירת הסוס לאלפים, ולא נתרצה עם אחד למכרו, כי כל מה שרצו לתן לו - אמר: **מסתמא שווה יותר בכפלים!** עד שלא נמצא מי שיקחהו, רק המלך.

⊙ והולכו להמלך, ורצה לתן לו המלך סך עצום, כי הסוס הוטב מאד מאד בעיניו כל, ולא נתרצה עם המלך גם-כן, כי אמר: **מסתמא שווה יותר;** עד שגם המלך לא קנה הסוס.

⊙ והלך מהמלך עם הסוס להשקותו; והיה שם פלומפ (משאבה) שמשם משקין, וקפץ הסוס לתוך הפלומפ, ונתעלם, ואיננו (היינו שנדמה לו כך, כי היה מעשה לצים כל העניין של הסוס). וצעק מאד על זה, ונתקבצו אליו בני העולם לקול זעקתו,

כצלו של עוף הפורח, וידבר וישיח כל אחד עם חברו, מהו התכלית מכל תאוות עולם הזה, והבלי, ועל מה אתיך להאי עלמא שפלה.

• וירבו לדבר זה עם זה באהבה ואחוה וחבה גדולה באמת לאמתו מעומקא דלבא, בלי שום ניצחון וקנטור כלל, עד שיעורר כל אחד את חברו לשוב אל ה' באמת, ולהשליך את אלילי כספו ואלילי זהבו, ולא ילכו עוד בשרירות לבם הרע, ולא יטו אחרי הבצע כל ימיהם, ולא ירדפו אחר המותרות להרבות הון מהבל, ויגרשו הרוח שטות מקרבם, ויתרבה ויתגדל השלום בעולם, עד שישבו כל ישראל אליך באמת, בתשובה שלמה כרצונך הטוב, עד שיתעוררו גם כל אומין דעלמא (אומות העולם), ויכירו האמת לאמתו וישבו כולם אליך, ויקבלו כולם את עול מלכותך עליהם, ויקוים מקרא שכתוב: **כי אז אהפוך אל עמיים שפה ברורה לקרא כולם בשם ה' לעובדו שכם אחד.**

ארץ ישראל

(אוצר היראה - י"ח)

✦ אי אפשר לבוא לארץ-ישראל, לבטל המונעים בחינת חובלים, ולבוא לארץ-ישראל - שהיא בחינת נועם כנ"ל - כי אם על-ידי שמחה, שהוא בחינת עשרה מיני נגינה, כמבואר במקום אחר; כי נגינה בחינת שמחה הוא בחינת נועם, בחינת ארץ-ישראל, וזה בחינת שתעלנו בשמחה לארצנו.

מכתב

(מספר אבי הנחל - נ)

✦ ב"ה, מוצאי שבת ויום הכיפורים הקדוש תשכ"ד. לכבוד בת עיני ולבי, מר... החפץ באמת הברור וזך וצח. וחכם ומבין האמת האמתית, היכן שורה. ונשא את לבו ומוחו אל הצדיק. וסילק מעצמו כל חכמתו ושכלו נגד הצדיק החכם האמת, אור החדש אשר לפניו ולאחריו לא קם כמוהו, שבגודל עוצם כוחו שורף, מבער ומבטל כל מיני טעיות ומבוכות וכפירות ואמונות של שקר, ומכניס האמת בעולם; ומהפך רשעים גמורים לצדיקים גמורים, ומתקן כל העולם בשלמות גמור. ה' יוליך בדרך הישר אל נקודת האמת, שהוא עיקר המנוחה והנחלה בלי קץ וגבול.

✦ אחי יקירי עצמי ובשרי, אשריך וטוב לך, שזכית לישועה רבה כזו לנצח, להיות בחלקו של רבינו הנורא והנשגב מאוד וכו' גם השנה הזאת, זכות להיות נמנה בתוך כלל הקיבוץ הקדוש שלו בראש השנה, מתוך מסירת נפשך וכבודך, שזה עולה על הכל. ואין דבר גדול מזה.

✦ נא אחי, חמדת לבי, זכור היטב את כל הדברים והסיבות הנפלאות והנוראות שראית בעיניך בעניין התגלות סוד גדולת נוראות הצדיק אור החדש, הגנוז וצפון ונעלם מכל העולמות. חזק ואמץ מאוד בכל כוחך, לגזול לך איזה עת בכל יום, לעיין בדברי רבינו הנורא, שכל דיבור ודיבור הוא כמו אגרת הנכתב לחברו ותלמדו, ויש בהם כל מיני עצות וישועות שצריכים בכל יום ובכל עת. ולהשתדל בזריזות בכל עוז לבנות ענייניו ולהפיץ מעיינותיו חוצה כי הוא חייך. ואם לא עכשיו אימתי? היום קצר והמלאכה מרובה. והעיקר כי הזמן הולך והומה וימינו כצל עובר ולא ישאר לך, רק מה שתחטוף אמת בלבך. ואם אומנם האמת מושלך ארצה ואסור לגלות דיבורים כאלה למי שלבו חלק מזה. ברוך אלוקינו שהבדילנו מן התועים, החולקים על האמת כזה. ובזה יש לנו במה לשמח נפשנו בכל עת, בכל אשר עובר עלינו. בברכת גמר חתימה טובה וחג שמח. ומתפלל תמיד על שלומך והצלחתך בזה ובבא.

המעתיק

ושאלו אותו: **מה אתה צועק?** השיב, שהסוס שלו קפץ לתוך הפלומפ! והכו אותו הכה ופצוע, כי נדמה למשוגע, כי נקב הפלומפ צר מאד, ואיך אפשר שיקפוץ הסוס לשם?!

© וראה שמכין אותו, והוא נראה כמשוגע, ורצה לילך משם. בתוך שרצה לילך משם - והנה הסוס מתחיל להושיט ראשו מתוך הפלומפ, והתחיל לצעוק שנית: **אהה אהה!** מחמת שנדמה לו שיש שם סוס; ונתקבצו שוב אצלו בני העולם, והכו אותו שנית, כי הוא משוגע כנ"ל; ורצה שוב לילך משם, כיוון שרצה לילך - והנה מושיט שוב הסוס את ראשו מן הפלומפ, והתחיל לצעוק עוד כנ"ל, ונתקבצו שוב אליו והכוהו כנ"ל.

© כך הסטרא אחרא מטעה את האדם בכל פעם על לא דבר, בשקר גמור שאין בו ממש והוא נסת אחריה, והולך אחריה ונדמה לו בכל פעם שירוויח יותר וימלא תאוותו יותר, ורץ אחריהם כמה עתים, ופתאום נתעלמו, ובורחים ומסתלקים ממנו כל התאוות כאשר מזדמן לפעמים, שהתאוות מסתלקים קצת. וכאשר האדם רוצה ליפרד מהם, אזי חוזרים ומושיטים ראשם, והוא חוזר ורודף אחריהם, וכן מתנהג להלן - שתכף שמושיטים ראשם, הוא חוזר לרדוף אחריהם. ולא באר העניין יותר, והבן היטב ...

עצות

(לקוטי עצות - שלום, ג-ה)

מוכיחי הדור הם מרבים שלום בעולם וגם עושים שלום ✦ בין ישראל לאביהם שבשמים.

✦ לפי השלום שבדור, כן יכולין למשוך את כל העולם לעבודתו יתברך, לעבדו שכם אחד, כי על-ידי השלום שיש בין בני אדם הם מדברים זה עם זה, והם חוקרים זה עם זה מה הוא התכלית מכל העולם כולו ומהבלי, והם מסבירים זה לזה האמת; שסוף כל סוף אין נשאר מהאדם כלום כי אם מה שהכין לעצמו לאחר מותו לעולם הנצחי, כי אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו'. ועל-ידי זה ישליך כל איש את שקר אלילי כספו, וממשיך ופונה את עצמו להשם יתברך ולתורתו ועבודתו, ומקרב את עצמו אל האמת. אבל כשאין שלום, חס-ושלום, מכל שכן כשיש מחלוקת, חס ושלום, אזי אין מתוועדין יחד זה עם זה ואין מדבר אחד עם חברו מהתכלית, ואפילו כשמתוועדים יחד לפעמים ומדברים יחד אין נכנסין דבריו בלב חברו, מחמת הניצחון והמחלוקת והשנאה והקנאה. כי מחלוקת וניצחון אינו סובל האמת, כמבואר במקום אחר. נמצא שעיקר ההתרחקות מהשם יתברך של רוב בני אדם הוא על-ידי המחלוקת שנתרבה עכשיו בעוונותינו הרבים, המקום ירחם.

✦ על-ידי תיקון הברית, זוכין לשלום.

תפילה

(לקוטי תפילות א', כ"ז)

• יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, אדון השלום, מלך שהשלום שלו, שתשים שלום בין עמך ישראל, ויתרבה השלום, עד שימושך השלום בין כל באי עולם, ולא יהיה שום שנאה וקנאה ותחרות וניצחון וקנטור בין אחד לחברו, רק יהיה אהבה ושלום גדול בין כולם, וכל אחד ידע באהבת חברו, שחברו דורש טובתו ומבקש אהבתו וחפץ בהצלחתו הנצחית, עד שיוכלו להתוועד ולהתקבץ יחד כל אחד עם חבריו, וידברו זה עם זה, ויסבירו זה לזה האמת, עד שיוכלו לעורר זה את זה, ולהזכיר זה את זה, להסתכל על עצמו היטב היטב בעולם הזה, עולם העובר כהרף עין, צל עובר, לא כצלו של דקל, ולא כצלו של כתר, אלא